

KLYTIA

Σὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων
τύραννος, Ἔρως!
Tyrane bohù i lidi, Lásko!

I

»Jak hrozná tma tu kolem. Do tváře
 mě bítí větve neviditelné
 a hrozného cos žene kupředu.
 Křoviska ostrá trhají mi šat
 5 a trny svými srdce bodají.
 Jak tisíc ruk by po mně v temnotách
 se vztahovalo. Tisíc hrozných zraků
 podivných zvířat pohlíželo na mne.
 Či šumí les to, divně, tajemně,
 10 tam nahoře, kam nelze dohlédnout,
 kde všecko splývá v rouchu hrozně tmy?
 Ach, srdce buší v hrudi bouřlivě,
 když vzpomenu, že snad se vyplní
 dnes to, proč vlastně jenom žiji dál.
 15 A k záři té se ženu temnotou
 a pustou nocí, lesem šumícím.
 Ach, srdce, ztiš se, dočkej, dočkej jen !

Hle, tamto prokukuje stromovím,
 cos světlejšího, jako tušení.
 20 To paseka jest, na níž kolikrát
 jsem tebe čekala, ty drahý můj
 a krutý miláčku. Snad přijdeš dnes
 zas po době tak dlouhé ke mně zpět.

Já šílím vášní, láskou po tobě ;
 25 já lásce svojí všechny oběti,
 byť sebevětší, vždy chci přinést.
 Já sama necením se vůbec nic,
 já sama ani žítí nemohu,

II

Den vzešel bez slunce. Byl zhalený
v chomáče mlhy, cáry ponuré
divokých mraků smutně letících
po zamračené tváři nebeské.

5 A jako slzy — rosa na květech
se třpytila a zimomřivě tak
se chvěla na útloučkých lupěncích.
Kol zalesněné hory obetkal
Aquillo pavučinou mlhavou.
10 Zpěv nymf a silénů, jež Helios,
vždy na voze svém jeda slunečním,
svou hrou na lýru doprovázel, —
ten utichl. Jen větvemi si hrál
Aquillo, vítr chladů severních,
15 a vyluzoval na nich ponurou
svou píseň studenou a bouřlivou.
A nymfy horalky, ty jako stín
bloudily lesem tiše šumícím.

Ba, bylo zřejmo, že se rozhněval
jeden z těch na Olympu sídlících.
20 Tak myslel též i satyr každičký,
jenž nesměle a tiše pasekou
přeběhl, k nebi vzhled a zatřásl
svou kozlí hlavou; — smutně zmizel pak
25 tak tiše, jako přišel. Paseka
zas osaměla v tichu ponurém.

A na místě, jež za dnů slunečních
vždy nejvíc líbáno jest paprsky,
u tiché studánky, jež do nebe
30 svým udiveným zrakem pohlíží

a všechen jeho rozmar odráží
na dně své duše, tam teď ztrnule,
jak z jiného by světa přišla sem,
vzhlížejíc k nebi stála Klytie.

35 V těch očích jejích bolest nezměrná
se obrážela, nebe, mraky na duši,
a na očích, tak jako na květech,
dvě křišťálové slzy zářily.

»On nepřišel! Ne, nemám síly již
40 si uvědomovat dál neštěstí,
jímž nešťastnou mě bozi ztrestali.
Já věřila jsem, pevně doufala
a po celou noc v stíny hluboké
jsem jeho sladké jméno volala.
45 On nepřicházel . . .

Noci temnota
se probouzela v uplakaný den.
Dnes den se neprobudil pod září
zlatého vozu Apollinova,
on pod září se slzy rozbřeskl,
50 již božské jeho oko vylilo
nad smrtí Leukothoe, sestry mé.

A já tu stojím, zírám do prázdna
a čekám jej, že na voze svém snad
se zjeví mi a štěstí přinese.
55 A lkám tu na místě, kde vzpomínky
mé vzlykají a v slzách dusí se
pod tíhou dnešních mojich těžkých dnů.

Ne, neopustím místo předrahé;
zde čekati jej budu. Jedenkrát
60 přec musí vyjet smutek odloživ

a tehdy já jej k sobě povolám
a snad jej znovu v svoje náručí
zpět přivedu. On nechá vůz svůj stát
a sejde z nebe ke mně zářící
65 jak tenkrát poprvé, když našel mne.

*

Ach zlatý den se tehdy probudil
z tmy hvězdnatého lůna nočního.
Mě probudily tehdy paprsky,
jež ráno radostně mi v komnatu
70 a bujně vlétly, honíce se kol.
Ten první pozdrav slunce jasného
mně s vědomím též radost probudil.
Hned z lože skočila jsem jako šíp
a bujnou překypujíc radostí
75 jsem s paprsky komnatou tančila.

Tak zdravila jsem boha Helia
a dětským naplněna jáсотem
já vrhla jsem se v náruč matičce.
A otce Ochrama jsem bouřlivě
80 v svou náruč přitiskla, že bez dechu
stál hroze rukou mi a směje se.

A sestru svoji, bledou Leukothoe,
jež Artemidě právě ve chrámě
na oltář ranní oběť vkládala,
85 jsem tiše litovala: „Ubohá,
pro tebe tento láskyplný den
nevzešel. Láska tvoje jistě jest
obětí největší, již Artemis
panenská z rukou твоjich přijímá.“
90 Neb z přání otcova již od mládí

se stala kněžkou této bohyně
a dle zákona lásky zřekla se
a přislíbila věčné panenství.
To stanoví se kněžkám zákonem,
95 jenž nese vždycky trestem hroznou smrt.

Pak provázena sborem služebnic
jsem vyšla z paláce. Kol všude květ
se usmívaje rděl a na louce,
kde právě spočíval Helia zrak,
100 tam kvítí rozházela tisíce
bohyně Kybelle v své štědrosti.
A po lukách se stáda spásala
a vzduchem chvěl se stříbrojasný tón
pastýřských píšťalek. Pak do lesa
105 jsme tiše vešly, který jako kmet,
jenž na slunci své údy vyhřívá,
tak protahoval v záři sluneční
své staré větve tiše šuměje.

Mé nitro tehdy tebou, Helie,
110 tak prozářeno bylo. Duše má
se ve zlatých těch proudech stápěla
a koupala se ve tvém pohledě.

Tak se smíchem jsme zde se rozprchly
a zpěvem naplnily celý háj.
115 Já sama poodešla od družek,
bych nasbírala lesních květiněk
na oltář Heliův. Tak se zpěvem
jsem vzdálila se příliš daleko,
kam nedolétla píseň přítelkyň.
120 Již zarážel mě klid a ticho kol

a bála jsem se každém při kroku,
že vyplaším spícího satyra.

Však náhle v hlubokou tůň ticha kol
vpad zářný paprsek. Neb opodál
125 prokoukla paseka, jež pod sluncem
svou svěží zeleň v zlato tavila.
Tam rychle spěchala jsem s nadějí,
že odtud uvidím rodný domov svůj
a uniknu té klenbě stromové,
130 jež strašila mne svým šuměním.
Již z lesa vyšla jsem. Jak do moře
bych ponořila údy znavené
a nechala se laskat vlnami,
tak slunce dech mne náhle uchvátil
135 a rázem všechnu starost rozehnal.

Paseka byla pustá, zarostlá
do výše travou pyšně trčící
a ovroubena věncem lesů kol
jak dětská hlava matky na klíně.
140 A na zvýšeném kopci, uprostřed,
stál v rozvalinách starý jakýs chrám,
jenž stařecky se smál, jsa v záplavě
sta květů vonících.

Pak zpívajíc
jsem proti vodě ubírala se
145 po břehu zurčícího potůčku.
Pár květů hodila jsem do vody,
bych neurazila snad boha v ní,
a svlažila jsem hrdlo vyprahlé.

Tak přišla jsem až sem, kde stojím teď,
150 však pod sluncem jiným a s hlavou též

tak zcela jinakou a se srdcem,
jež ještě nezranila střela Erota.

Zde usedla jsem ssajíc do duše
vůkolní krásu. Potom na klíně
155 jsem věnec pletla z květů sebraných.
A na vše zapomněla jsem tu já,
na domov, hodiny i rodiče,
na brzký návrat, průvod přítelkyň.
Jen horlivě jsem pletla. Chtěla jsem
160 snad odplatit se bohu Heliu
za překrásný ten den a krásu kol.
Již končila jsem spolu splétajíc
hlavičky pampelišek, zvonečků,
165 když náhle zaslechla jsem jemný tón,
ježž lýra vydává, když náhodou
udeří do ní ruka umělce.

Já vzhlédla jsem a bozi!

Ještě teď

mi bouří krev a srdce zavzlyká
tak krutě prostřelené Erotem.

170 Ze zeleného lesa náručí,
jenž chvěl se v svaté záři pokorně,
se vynořil bůh Slunce, — Helios!

Dvé božských očí hloubi azůru
jak hvězdy zazářilo pod zlatou
175 a božskou kšticí. Celý vystoupil
a růžovým svým tělem rozžehl
ten celý les kol v plamen zářící.
A rty, jež rděly se jak červánky,

se k úsměvu jasnému sklenuly,
180 co na mě pohlížel. Já tápajíc
pak ve zlaté té záři pohledu
jsem ucítla, kterak do srdce
se zabořila střela Erota
a v divoký je rozhoupala ples.
185 Já lásku poprvé jsem poznala,
jež zrakům otevírá blankyt nebeský
i ukazuje tůň Tartaru
a každou slast si splatit nechává
mnohonásobným hořem.

Také já
190 pužena sílou srdce pozvedla
jsem k Němu ruce láskou dýšící
a beze slova ve své objetí
jsem přitiskla jej k srdci žhavému.

Nač vzpomínati na slast minulou
195 a přítomností srdce rozrývat.

Vím, bohové, že kdybyste mi vše
a všechno odňali, v prach zdeptali,
že z duše nikdy neodervete
tu vzpomínku na štěstí minulé!

A nevím, kdy a jak jsem z objetí
200 se vyvinula. Pamatuji jen,
že při rozchodu věnec na čelo
to smělé, vysoké jsem s polibkem
já vtlačila. A nevím také dál,
205 jak k domovu mne nohy donesly.
Vím pouze to, že jako dívka já
jsem z domu odešla, však nazpátek

že jako žena vrátila jsem se
a Helios si odnes věnců dvě.«

*

210 Les tiše šuměl, jako provanut
by vzpomínkami byl, jež křídlo ma
jhem zlomenýma těžce mávají.

Tak první den jí přešel bez slunce
a zkolébal se v beznadějnou noc.

III

Noc celou pohřížena v myšlenky,
jež chmurné byly jako noci háv,
den nový uvítala očima,
jež třpytily se smutně slzami.

5 A hlavu stále k nebi zdvíhala,
by touženého zhlédla miláčka,
však viděla jen roucha jeho lem, —
šedivá oblaka, jež smutečným
mu byla rouchem.

V chmurném rámci tom
10 se vzpomínky na dávnou minulost
tím více třpytily a leskem svým
jí ozářily srdce temnoty.
Tak vzpomínkami naděj živila :

15 »Od dob těch, ráno vždy, každičkový den,
když na loži mě snící políbil
dlouhými paprsky, jsem přišla sem
tak radostně do jeho objetí.

Jak sen, jenž jemně dolu snáší se
z tmy kyprých větví lesních borovic
20 za letních dnů, pod jasným azúrem
a zkolébá nás písní v božský sen,
jenž plyne tiše vršky borovic, —
tak plynula i doba lásky mé.

A někdy zase mraky oblohou
25 se hnaly bičovány Boreem
a snažily se slunci zastířit tvář.
Však nemohouce snésti pohledu
tak jasného, vždy po chvíli zas dál
se hnaly, aby vzteky své
30 tam v hloubi dálných moří zchladily.
Tenkrát zase láska bouřlivá
nám v žíly trýskala ohnivou krev
a spínala nás v taká objetí,
že žářem vzplanouti jsme mívali.
35 Já tehdy poznala jsem rozkoše,
jež na samém dně sluje Vášni dlí.

Ó Vášni, — moře smyslů vzbouřené,
jímž vlny křečovitých rozkoší
a bolů šílených se valí tříštice
40 se vichrem lásky v krůpěj synthesy!

Tak žila jsem a nevím, dlouho-li,
neb vlastně prosnila jsem dobu tu,
co od něho jsem byla vzdálena ;
a tehdy ze snění se vzbudila,
45 když šla jsem k svojí lásce. A jak v sen
bych překrásný se pohřížila zas.

Však jednou též, když k němu přišla jsem
jak motýlek letící ku květu
a chtivě v náruč jsem se vnořila
50 a ssála polibky jak z květů med, —
tu náhle vyrušil nás jasný zpěv,
jenž opodál se ozval.

Leukothoe!

To sestra byla, která za květy
až sem k našemu místu zbloudila.

55 Já rychle ukryla se v lískoví,
by sestra nezřela mne v náručí
tu boha Helia a nezdála tak,
jak já ji potom v žárlivosti své.
60 Bůh zůstal, zpěvem jat, by uviděl
tu, která zpívala.

Ó nešťastná

ty chvíle!

Leukothoe netušíc
nic bujně vběhla v lesní mýtinu,
že květy zvedly hlavy zvědavě.

A tehdy teprve, když před mužem
65 jsem prohlížela ji, jsem poznala,
že krásná jest. Dřív nevšimla jsem si.
A v srdci závist růsti počala.
Neb plavý její vlas jak zlatistý
proud hadů dívčí tělo obtáčel
70 a panenský pár očí bledou líc
jak ozářil by jasem nebeským.

Teď zapomněla jsem, že kněžkou jest,
a pouze ženu v ní jsem viděla,
jež krásou svojí se mnou zápasí.

75 Snad proto matce byla milejší.
Já zase otce byla miláček
svou nezkrocenou, būjnou povahou,
svou snědou lící, vlasem havraním.

80 Již vzhůru vzhlédla. Květy vypadly
jí z rukou chvějících se. Zděšeně
pak vzkřikla, zmizela v les šumící.
A Helios se díval s úsměvem,
jak bílý šat se míhá zelení
a mizí.

85 Potom ke mně ukryté
se vrátil, vyptával. Já cítila,
že cosi neladí již v souzvuku,
a poprvé jsem k sestře Leukothoe
cítila nenávist a zlobu zlou.

90 Ni doma stání neměla jsem již,
jak v horečce jsem hlavu chladila
a do bezesných nocí sténala.
Však nezlomná jest vůle osudu
a silna jest jen svoji krutostí.

95 Já brzy poznala, že pravdivou
jsem v srdci ukrývala domněnku.
Neb láska jeho náhle změněna.
Dřív přicházel co den. Však po tom všem
jen málokdy jsem jeho spatřila.
100 Já bála jsem se jemu prozradit,
co pálí srdce mi i život můj,
než strach jsem měla, by neodešel
ode mne úplně.

Když na klíně
mém zlatou hlavu svoji houpával

105 a nechal hrát mne s svojí kadeří,
tu obávala jsem se častokrát,
by skrytá slza neproklouzla ven
a neskanula v čelo bělostné.
On přicházel stále řídčeji
a kolikrát i zcela zapomněl.

110 Tu jednou oheň, který skrývala
jsem po dlouhé dny jeho před tváří
a živila tmou nocí bezesných,
ten náhle vyšlehl, když ze spících
mu rtů vyklouzlo jméno Leukothoe.

115 Já z klínu jeho hlavu shodila,
kde zkolébala jsem ji v sladký sen
o jiné milence.

Ó bohové,
vy také krutost božskou míváte!«

Noc sklenula se nad zem hellenskou.

IV

5 »Tak žárlivostí sžírána jsem noc
celičkou zmítala se na loži,
až celé se mi v výheň změnilo.
Tu muka nemohouc já snést již
jsem vyskočila z lůžka v temnou noc.

Kol otcovského paláce byl sad,
jenž do noci svých stromů ramena
jak ruce při modlitbě vztyčoval.
Vše snilo, ponořené v lůno tmy.

10 A jaký klid se kolem prostíral,
taková bouře ve mně zuřila.
Ni tisíce hvězd jasných po nebi
svou září studenou a chladící
nemohlo uhasit mi v prsou žal.
15 I vůně nočních květů bolestně
mi rozrývaly srdce ubité.

Tak zahalena v temný noci háv
jsem tiše plížila se zahradou.
Náš palác vrhal temněmodrý stín,
20 tak zasmušilý jako mysl má,
a plná lúna spěla za mraký.

Já v bezvědomí, pudem hnána jen
jsem kolem paláce šla hmatajíc
na chladné hradní stěny pravici
25 a levici na květy spící kol.

Tak ticho bylo, hrozné, ponuré,
že svoje slyšela jsem myšlenky,
jak v litém boji rvou se pospolu. —
A šla jsem dále maně shýbajíc
30 se ke skloněným květů hlavičkám.

Tak k věži přišla jsem, kde sestra má
svou obývala vzdušnou komnatu.
Tam nesměl vkročit nikdo. Otec můj
král Ochramos a matka líbezná
35 a služek dvanácte ji střežili
od slunce západu až k svítání.

To jedinou mi bylo útěchou,
že Helios, jež krásou zlákala,

jí stejnou číši nedá rozkoše
40 co mně. Neb já, již nestřežili tak
jak kněžku Artemidy panenské,
jsem dovedla se vždycky vymanit
z těch jejich pozorlivých pohledů.
A jako had jsem vyklouzla vždy ven,
45 jenž nenechá ni stopy za sebou.
A Afrodite, která Helio
tak milostivě byla přízniva,
ta do hlavy mi vždycky vtipnou lest
a na jazyk lež moudrou vložila.

50 A Leukothoe, kněžku Artemis,
tu vážala přec hrozná přísaha;
a také byla zcela jinaká.
Vždyť mladá byla, teprv šestnáctkrát
hor zasněžené téměř viděla.
55 A jako ptáče byla bázlivá
a plachá jako srna bedlivá.

Tak domnívala jsem se nešťastná.
Tmou noci plížila jsem se jak mrak
a osudem neb náhodou šla tam,
60 kde do věže se otevíral vchod.
Již tiše spící minula jsem stráž
a do klenuté chodby vkročila.
Co kupředu mne hnalo, nevím již.
Již v sloupořadí vklouzla jsem jak stín
65 a do komnaty sestry nahlédla.
Vše ponořeno bylo v hustou tmou,
jež tajemného cosi skrývala.
Z ní vyčíst mnoho dalo se, neb nic.
Tak byla tajemná jak sfingy tvář,
70 neb lůna sebe právě zakryla

chomáčem hustých mraků.

Tichem tím
však náhle projel temný jakýs zvuk.
A zas a zas! Mně znám jest tento šum.
Jak Helios když ke mně chořoval
75 tak tiše zezadu; svou rukou zastřel tvář
a posypal mne deštěm polibků.

Svou napjala jsem více pozornost.

„Jak sem by přišel! Dvanáct služebnic
přec Leukothoe střeží celou noc?

80 Snad lstí a klamem sem se přikrádá,
vždyť bohem jest a lze mu oklamat
tak snadno každou smrtelníků stráž!“

Své srdce stiskla jsem, neb bušením
svým mocným mohlo vyplašiti jej,
85 a hlavu k chladné stěně přitiskla.

„Pryč, lité střely bohů, vidět vše
chci, drásat svoje rány, umírat,
vždyť žití dávno zhnusilo se mi!“

A plíživé ty kroky po srdci
90 mi šlapaly a trhaly je v cār.
Tak chvějíc se jsem uvažovala.

Ach hrozné chvíle, plné předtuchy
těch hrozných věcí, horších následků.

A lehký krok se blížil chodbou sem.
95 Mně hrůzou stydla v žilách všecka krev.

Tak všech těch dvanáct služek oklamal.

125 A démon ten mě znovu přinutil,
bych za sloup ukryta vše uzřela,
co v lůně komnaty se odhrálo.

On dovnitř tiše vešel. Potom svým
tak známým pohybem a vznešeným
130 si k loži stoupl, Leukothoe kde
své panenské sny snila v samotě.
Pak zhasl světlo.

Ticho; náhlá tma.

Mně dech se ztajil v prsou vzbouřených
a prsty do prsou jsem zaryla,
135 až cítila jsem teplou svoji krev.

Však démon nepustil. Já zřela dál
do indigové tmy, jež komnatou
se těžce válela.

Teď rozbřesko
několik paprsků jak světlušky.
140 Teď víc a zas a zase vzplanulo
cos v tichu spícím.

Náhle záplava
paprsků světelných vše prožehla
a v jasu stála božská postava
jasného boha slunce, — Helia.

145 A kštice jeho jako pochodeň
planoucí ozářila komnatu.

Já nyní bez duše jsem zírала
jak zkamenělá hlavou Gorgony.
Však v srdce, které bolem ztrnulo,

150 se všecko jako rydlem vyrylo.
To nesmaže ni ruka Diova.

Má sestra Leukothoe ve spánku
se náhle usmála. Bůh Helios
k ní přistoupil a jemným polibkem
155 ji ze sladkého spánku probudil.

Teď vyšla luna. V komnatě se zář
stříbrná zlatým ohněm splétala.

A já na temné chodbě ležela
jak žebrák bídný, hledíc na štěstí,
160 jež osud nelítostný urval mi,
zda drobty z něho ke mně nepadnou.

Tu Helios na sestru zářný hled
svůj upřel. Jsem tím, jež linulo
se z oka mu jak zářný řeky proud,
165 jímž opájel mne kdysi, před časem
a způsobil, že v jeho náručí
jsem beze smyslů vrhala se hned,
tím nyní zase sestru oblažil.

A jako z jara zářným pohledem
170 svým sněženky probouzí zpod sněhu,
tak také nyní v Leukothoe
pod pelem mládí ženu probudil.
Snad myslela, že všechno toto sní,
neb ve skutečnosti by zajisté
175 se toho nikdy neodvážila.

Své ruce vztáhla jako lilie
(jak byly bledé, vidím ještě teď)
a objala jej, — k sobě přitáhla.

180 Tu Helios i Leukothoe
i lůny zář i chmůra noci té
vše v chaos jediný mi splynulo.

A cosi černého mne v náruč svou
pojalo jednou rukou, druhou zas
mi srdce dýkou rozžhavenou probodlo.

185 Já ve mdlobách se k zemi skácela.«

*

Den čtvrtý usnul stromů na větvích
a za ním noc se nesla, — jeho stín.

V

Divoká vichřice se bouřlivě
se zachmuřených snesla oblaků.
Les zasténal pod jejím svistotem
a kvílel pod jejími ranami.

5 A stále divěji, prudčeji, šíleněji
se Boreas rval s kmetů hlavami
a strhával s nich jejich dlouhý vlas,
jenž deštěm čtyřdenním již zšedivěl.
On hučel, burácel a bil
10 a mnohý zlostně z půdy vyvrátil
neb vzdornou hlavu vztekle k zemi sklál.
Ten smrtelnou již ranou zasažen

se kácel ze svých výšin nebeských
neb raněn padl v náruč vedlejších
15 a zadržel se jejich na větvích.
A Boreas řval, hučel, burácel.

Sbor dryadek a nymf a satyrů
se polekaně schoval v jeskyních,
a lidé ustrašení bázlivě
20 na oltář k usmíření vkládali
oběti, oheň zažehující.

A Klytie, ta stála doposud,
kde bojujících kmenů sténal šik.
Jen hořkou slzou, rosou chladivou
25 se živila. Svým okem zchmuřeným,
jak bez života pohlížela kol!

A vítr skučel stále děsněji.

*

»Jak po bouři neb prudké vichřici,
jež právě zmítá lesem celičkým
30 a stromy, domy, chrámy vyvrací,
kraj celý dechem vniveč obrací, —
tak po té noci bylo v srdci mi.
Tak pusto, prázdno, jak by smeteny
z něj byly všechny moje radosti,
35 jež prožila jsem v dobách dřívějších.

Když trochu jsem se vzpamatovala,
tu náhle do srdce mi vklouzl had.
(Ti v takých rozvalinách sídlejí.)

40 Hned zrána do lesů jak šílená
jsem utekla. A Helios se smál,
svých hledů výsměšně mi paprsky
v tvář házeje. Tu vztekem bezmezným
se naplnilo srdce zničené.
45 A divým letem rozdrásána již,
na tomto našem místě bývalém
jsem takto k němu vzkřikla zoufajíc:

50 *„Ó Helie, jenž bohem slunce jsi
a zlatým vlasem ozařuješ svět,
tak volám k tobě já, kdys milenka
tvá Klytie!*

*Jsi mocný bůh
a k pomstě slabá ženská ruka má,
neb nejmocnější zbraň, mé náruči,
mi tebe nikdy nenavráti již.
Isem červ, jenž pod nohou ti svíjí se,
55 neb cetka bezcenná, odhozená.*

*Ó, kdybych nemilovala tě tak,
tak nenáviděla bych do krve
tvé tělo spanilé. Isem smrtelník.
A když již tobě mstit se nemohu
60 za urvání své krásné mladosti,
tak pomstíti se jinak dovedu!*

*Při lásce mojí, zítra nebude
již Leukothoe, tvoji milenky!*

Tak bez sebe jsem k Němu zvolala.

65 Pak běs se na šíji mi zavěsil
a k domovu mě divým letem hnal,

až k otci svému králi Ochramu
jsem vběhla do komnaty královské.

70 Tam otec mezi muži na stolci
nejvyšším seděl. K jeho nohám hned
jsem vrhla se, objala kolena
a takto v zoufalé lsti zvolala :

75 *„Ach otče drahý, králi Ochrame,
jak hrozná potupa se na náš dům
a královský rod snesla!*

*Sestru svou,
jež Artemidy kněžkou stala se
a panenství své přislíbila jí,
tu spatřila jsem v muže náručí.
80 Jak hrozná bude pomsta bohyně,
bez trestu zůstane-li vinnice!*

Vše ztichlo náhlým zavoláním mým.

Můj otec povstal, zachvěl se a zbled,
pak hlasem nejistým tak ke mně děl :
85 *„Co praviš, nešťastná, snad zšílelas.
Vždyť Leukothoe celý den i noc
sbor služek dvanácti i tvoje máť
bedlivě střeží. Není pravda to,
co praviš na sestru tu v radě mé.
Snad slunce žár ti úpal způsobil,
90 že mluviš nesmyslné pomluvy.
A je-li pravda, co jsi říkala,
nechť běsi šílenství mnou zmítají!
Tak dobře dceru Leukothoe znám.“*

95 *„Svá slova kletá zadrž, otče můj,
tak zvolala jsem v vzteku šíleném,
neb jistě dojde k vyplnění jich.
Vždyť ten, jenž k ní se v noci připlížil,
to nebyl smrtelník!“*

100 Tu otec můj
své ruce zaryl v bolu zoufalém
v mé rámě.

„Rci mi, kdo to tedy byl?“
„Bůh slunce Helios!“

Tu teprve
jak podřát klesl v křeslo královské.
Pak tiše skleslým hlasem pravil mi:
»Vše vypravuj, co uviděla jsi!«

105 A tehdy já jim všechno zjevila
a každým slovem volala jsem blíž
sudičku smrti k sestře Leukochoe.
Když domluvila jsem, tu ztrnulo
vše v ticho hrozivé. Pak otec můj
110 bled, chvěje se vstal z křesla. Třesoucím
svým zrakem těkal chvíli komnatou.
Pak tichým hlasem ke všem pronesl:

115 „Má dcera Leukochoe královská
se provinila trestem velikým.
Já její otec soudcem stát se mám,
dle zákona ji k smrti odsoudit.
Vždyť vám jest jistě dobře známo všem,
trest jaký následovat má, když tak
se Artemidy kněžka proviní.
120 Jí panenství a lásku na oltář
kdys položila ona s přísahou.
A nechceme-li na nás uvalit

hněv velké bohyně, pak — ne, ó ne,
já nemám síly podle zákonů
125 své dítě odsoudit.

Ó soudcové,
nestojí král teď tuto před vámi —
ubohý otec, jehož penáti
se s posvátných míst k zemi zřítily.
Ten prosí na kolenách, při vašich
130 se dětech duší zapřisáhaje:
Počkejte s trestem aspoň jeden den,
snad mýlila se tato šílená
a běs jí vložil na rty pomluvu.
Vždyť jistě lukostřelná bohyně
135 nám svoji vůli do dne ukáže.
A trest-li bude přát si přemocná,
pak dostojím mu jistě, soudcové.
Soud odložte a slitujte se přec!

Tak promluvil a soudců šedý řad
140 přikývl tiše svými hlavami.

Pak otec opřen o své přátele
se nechal k Leukothoe odvésti.
A na mne ani zrakem nepohléd.

S ní strávil zbytek dne a celou noc
145 a sluhové, co stáli kolem stráž,
ti vyprávěli s tváří bojácnou,
že z komnaty se nesl divný zvuk,
jak dva by nad mrtvolou plakali.

VI

Já tehdy bála se, že oběť má
mi z rukou unikne. Hned po soudě
jsem v Artemidin ubíhala chrám.

5 Byl pust, neb Leukothoe již
můj otec nevy pustil z komnaty.
I oheň pod oltářem uhasl.
Hned rozdýmchala jsem jej, kadidlo
jsem vložila i oběť. Vlasy své
jsem rozpustila, na zem vrhla se
10 a štkajíc vzývala jsem bohyni,
by nezapomněla na pohanu,
již Leukothoe vmetla v její tvář,
a ukázala božským důkazem,
že přeje sobě za to její smrt.

15 I kdyby tisíc stálo proti mně,
já cítila jsem sílu v sobě plát,
jíž všechny v Tartaros bych shodila.
Neb myslela jsem tehdy ubohá,
že Leukothoe sestry po smrti
20 zas Helios mi vrátí lásku svou.

Mou prosbu vyslyšela Artemis
a krutě ukázala přání své.
Sto žen do rána svými střelami
ze stříbrného luku skolila.
25 A mezi nimi také matku mou.

Já necítila lítost nad nimi,
neb bol svůj pro sebe jsem chovala

a žila stále jenom pomstě své.
Dnes teprov vím, že střelu nejkrutší
30 ze svého toulce na mne vyslala,
jež jistě nad smrt bolestnější jest.

Když takto dala vůli najevo,
tu musel otec můj, král Ochramos,
slib vyplniti svůj.

Když Helios
35 svém na voze se k horám schyloval,
dal Leukothoe z města vyvésti
doprostřed věnce smaragdových niv.
Šel mlčky zdrcen ránou dvojitou,
již osud zasadil mu. Za ním já
40 jsem tajíc radost tiše klusala.

Vždyť blížila se, jak jsem myslila,
zas doba mého štěstí. Po smrti
Leukothoe že vrátí se mi zas.
A proto jako ve sbor přítelkyň,
45 jež chystají se ke hře rozkošné,
jsem pospíchala. Toužila jsem již
svou sestru zlou se vidět propadat
v tmu Hadu nejhroznějšího. Vždyť trest,
jímž trestají se kněžky Artemis,
50 tak hrozný jest a jistě pohled naň
mi také dřívější bol odplatí.
A Heliovo srdce jako zem
ji mrtvou pochová, jen vzpomínka
jak růže na mohyle pokvete.
55 Pak vrátí se mi, hola, vrátí již
a nemocné mé srdce uzdraví
svým pouhým dotekem. Zas rozžehne

zář života a vášně, štěstí lesk.
Já zas jej přijmu. Nechci vyčítat
60 mu jeho poblouznění. Pozvednu
tu jasnou hlavu jeho k sobě výš,
až havraní můj vlas se ve zlatých
přívalech jeho hřívý potopí,
a líbat, líbat, líbat budu jej!

65 Tak nešťastnou jsem naděj kojila.

Však jámu spěšně vykopali již.
Pak Leukothoe bledou přivedli
a na kraj hrobu postavili ji.
70 Tvář jasnou obrátila ke slunci,
jež běželo již po hor vrcholcích
a v krvavou se mlhu halilo.

Tam seděl Helios, jenž nikterak
nemohl pomoci své milence,
své oře marně rukou zdržuje.

75 A Leukothoe jako ztrnulá
strach necítila ani před smrtí.
Jen okem rozevřeným široce
bez hnutí pohlížela k západu,
jak Helios se vnořuje v svou krev.

80 Již zapadal za hory do moře
a klesal hlouběji, stále níž a níž.

Kdos vydal rozkazy. Však nižádný
se neodvážil přistoupiti k ní.

Již malý srpek jenom přečnival,
85 tak malý jako její naděje.
A Helios na vozi letícím
po azúru se náhle obrátil
a marně úzdou krotě ořů běh
své ruce vztáhl k Leukothoe
90 a poslední jí poslal polibek.
Pak za horami zmizel temnými.

A Leukothoe při tom polibku
se usmála a slédní paprsek
krvavý její hlavu ozlatil.
95 V něm vzplála leskem jako bohyně.
Pak uhasl; a Leukothoe
poslední pozdrav jemu poslala
a zvolna klesala, až zřítla
se v hrobu svého věčné temnoty.

100 Já hrůzou stála chvíli ztrnulá,
pak v šílený jsem zas se dala běh.
A s křídly noci, které bouřlivě
se hnaly po obloze rostouce,
jsem běžela až sem, kde sedmý den
105 již v slzách očekávám zmořená.

Sem s šťastnou nadějí jsem přiběhla,
však štěstí lesní vítr odnesl
a naděje, — ta již mi umírá
na šumějících větvích borovic.«

110 Klytie domluvila. Nemohla
již ze rtů více vylouditi zvuk.
Již po snědé se tváři rozstřela

smrtná bledost. Trpkým zklamáním
a bolem nesmírným již zmožena
115 do trávy klesla v slzách vzlykajíc.
Tak šestého dne ona na sklonku
se skácela a bratr Smrti Sen
ji v bezvědomý spánek zkolébal.

Když usnula, tu tiše zakýval
120 a z hlubin lesa vyšla sestra, — Smrt.
Ta poslední noc státi měla stráž,
neb té již náležela Klytie.

VII

Svůj sedmidenní smutek odloživ
chystal se k výjizdce zas Helios.
Dal větry chmurné nebe vyčistit
»od sledů bouřných mraků«, chmúr,
5 jež dříve ve smutku je halily.
Pak vsednul do vozu, jenž leskem svým
svět celý ozařuje. Čtyřspřeží
pak koňů plamenných mu připjaly
již Hory rychlonohé. Zavolal
10 svým hlasem mohutným a vyrazil
do strmých vrchů cesty nebeské.
A prudkým tryskem oři bujaří
se vznesli do etheru božského.
Hned pod kopyty začal svítat den.

15 Les, který Klytii svým šuměním
pěl hymnus pohřební po celou noc,
ten ustal náhle. Rozpačitě zřel,

jak čistá obloha se prochvívá
růžovou barvou ranních červánků.

20 A zajásaly stromy; myslely,
že Helios již na ně zapomněl
a že snad s ohnivým svým čtyrspřežím
kdes bloudí po etheru širokém.
Jen nejbliže co stály Klytii,
25 ty pravou pochopily příčinu
a přemnoho jim křišťálových slz
do trávy skanulo, kde ubohá
uprostřed květů mrtva ležela.

Již vyjel Helios nad pahorky
30 a orlím zrakem rozhlédl se kol,
po nivách sladkých, které neviděl
již dobu drahnou. Hlavu stromoví
svou rudozlatou sprškou pokropil.
Tu stromy s rozkoší zas dýchaly
35 ten jeho teplý, sladký, zlatý dech.

A květinčky, jež dosud ve stínu
dřímaly tiše, — náhle zaslechly,
jak stromy radostně k nim volají:

»Vstávejte, slunce, slunce, sluníčko!«

40 Tu leckterý nezbedný paprsek
již s vrchů stromů k zemi snesl se
a nejistě dřív po ní plazil se,
však potom osmělil se, nahlížel
v hlavinky květů zase šelmovsky.

45 A ptáků sbor, ten jasným zpěvem svým
pěl slávu Heliovi jasnému.
A leckterou již nymfu probudil
i satyra, již spali v jeskyních
po celých sedem dní. Ti skočili
50 a čile na mýtinu vyběhli,
by uvítali boha jasného.
Pak do tance se dali vesele.

A Helios hnal koně výš a výš.
Již toužil spatřit místo truchlivé
55 a hrob své milenky Leukothoe.
Tu bujní ořové již nesli vůz
nad známé lesy, moře, jezera.

On v jedné ruce drže otěže
svou rukou druhou oči zastíral
60 a dolu pohlížel. Snad skanula
mu tehdy mnohá slza horoucí.

Již míjel známé sobě paláce
a nad les vznášel se. Tu pojednou
se zarazil a zmírnil ořů běh.
65 Byl nad pasekou.

V tichu poledním
pod září slunce tiše dřímal les
a dýchal opojný dech do nebe.
Však uprostřed u známé studánky,
kde mnohou sladkou chvílí s Klytií
70 byl strávil, tam teď cos se bělalo
uprostřed zeleného koberce.

Zlé tušení mu srdcem projelo.
Hned vůz svůj řídil nížeji a níž,

až stanul na vrcholcích borovic.
75 Pak vyhoupl se ven a rychle tam,
kde chodil před časem, teď rychle spěl.
Však stanul zaražen jsa úžasem.

V zelené trávě, v květin záplavě
dřímala Klytie svůj věčný sen.
80 Havraní vlas se kolem květů pnul,
jak chtěl by v smutek zahaliti je.
A oči byly zavřeny, neb Smrt
za spánku tiše z lesa přišla k ní
a chladné ruce na ni vložila.

85 Však Sen, ten aspoň chvíli poslední,
než vešla v Hadu věčněvěkou tmou,
ji ozářit chtěl jasem života.
Neb jako motýl na květ sedá si,
tak úsměv ztrnul na zemřelých rtech,
90 jež kdysi zdvíhaly se k polibku.
Snad milosrdný Spánek našeptal
jí sladkou lež: že její Helios
se navrácí a v náruč běře ji
a líbá, líbá hlavu na klíně.

95 A na líci dvě slzy — krystaly
co stopy po dřívějším zármutku.

Helios zachvěl se a bled jak sníh
k ní přistoupil a k hlavě poklekl.
Teď chápal její muka, strast a bol
100 a politoval dívku nešťastnou:

»Ach Klytie, hle, jaké shledání
nám osud v krátké době přichystal.

Ty mrtva jsi, já zarmoucený zas
a oba ztratili jsme klenoty.
105 Já milenku a ty zas milence.

Ach nyní chápu bol tvůj úplně,
neb sám jsem poznal smutnou jeho tíž,
a tebe mrtvé jest mi líto tak.

Ty hnána vášní sestru zabilas,
110 mou milenku; já zase vášní hnán
jsem tebe zbavil mládí, — života.

Vždyť nad námi byl jeden, tentýž bič,
jenž hnal nás v hrůzy tyto pění krev.

Tys milovala mě tak šíleně,
115 že láskou jsi mne opojila dřív.
Však Afrodite, krutá bohyně,
ta změnila mi srdce, když jsem zřel
tvou bledou sestru Leukothoe.

Tu síla neznámá mě z náručí
120 vyrvala tvého, hnala, štvála k ní.

Ač nesmrtelnost Zeus v kolébku
mi dal i sílu, božství, slavný jas, —
přec silnější moc se mnou zmítala
jak na moři kocábkou Boreas.

125 A pohled sladký její jediný
hned vzpomínku na tebe odplašil.
A když jsi ty touž vášní zmítaná
ji na smrt uvrhla a nemohl
jsem zachrániti ji svým přispěním,

130 tu Erynie v srdci rozdraném
mi plamen nenávisti rozžehly.
A kdybych nectil sestru Artemis,
tu byl bych jistě tebe zahubil.
Ta k pomoci mi sílu odňala
135 a zcela učinila bezmocným.
Vždyť bolest moje byla nesmírná.
Já sám jsem musel na ni pohlížet,
když na smrt vlekli ji. Já nemohl
jsem přitom ani rukou pohnouti.
140 Mě oři plamenní jen stále dál
a dále od ní vlekli. Nemohl
jsem přitom ani rukou pohnouti,
ni zadržeti vůz, neb největší
jej hnala síla, — síla osudu.

145 Jak bez sebe jsem trhal otěží,
však marna síla mi i božství mé.
Vše marno bylo. Ona zhynula.

Já naplnil jsem celá nebesa
svým bolem, chmúrou svojich myšlenek!

150 Však Chronos, milostivý stařeček,
mně otevřenou ránu zacelil
své ruky pohlazením.

Zbýval mi
přec ještě klenot ze všech nejkrasší.

To bylo mládí, život, božství mé!

155 To k novému mne hnalo životu.
Ty ubohá však ztratila jsi vše,
i štěstí pták již tobě uletěl

v kraj věčných smutků, v říši podzemskou.
My oba, ač já bůh, ty smrtelník,
160 jsme stejnou hříčkou byli ve dlaních
růžových Afrodity bohyně.

Tys zdrcena, já bolem svým
jsem ztratil svoje štěstí bývalé.
Neb vzpomenu-li chvíli dřívějších,
165 jež kypěly rozkoší, radostí, —
vše nyní zaplaveno hořem tím.

Tak vzpomínka na dobu lásky mé
se snoubí se vzpomínkou úmrtí
v bolestný slzy proud, jenž šepotá
170 mi tiše do duše mé: „Nikdy již!“

A opoji-li někdy příroda
neb krása okolní mě dechem svým
a užaslý jsa tiše řeknu si:
„Teď šťasten jsem!“, tu vzpomínka
175 mi náhle chmurným křídlem zamává
a štěstí zaplaší.

Ty temnotou
již bloudíš Hadu. Kveté asfodel
tam v mlhách beze slunce. Řeka Styx
tak tiše šumí, že se snese hned
180 na tebe spánek, zapomeneš vše,
i do slunce žes příliš hleděla.

Však tělo tvé, jež měl jsem kdysi rád,
to nedám supům tady na pospas.
Vždyť pro mne žilo, pro mne zemřelo.
185 Sni sladce, Klytie, a zapomeň!«

Tak promluvil a jasnou rukou svou
vzal trochu prsti jemně vonící
a třikrát její hlavu posypal.

190 Pak poklekl a v její mrtvé rty
jí vdechl sémě nových životů.

A potom tiše odtud odešel.

*

195 Když podzimní se blížil slunovrat
a lesy zahýřily barvami,
tu na místě, kde klesla Klytie,
se stala divná změna.

V studánce,
jež na klíně svém stále houpala
nebeská oblaka, tam zhlíží se
teď božským jasem slunce zářící
květ *slunečnice*.

200 Tehdy poprvé
květ ten vykvetl božskou milostí
ze zmořeného těla Klytie.

A jako za živa se točila
jen stále za sluncem, tak také teď
svou zářnou hlavu k němu obrací.

205 A Helios vždy jeda na voze
(neb na svůj smutek nemůž zapomnět)
pohlédne dolů.

Květ se pozachví,
lupeny zlaté k slunci zvednou se,
pak klesnou ve dřívější mlčení.

210 Když slunce za hory se schyluje,
zpěv ptáků umlká a z lesa ven
se modrých stínů plíží tmavý řad,
tu přichází ze tmy lesů též
ubohý šílenec, — král Ochramos.

215 Šílenou píseň tiše blábole
usedá v trávu pod slunečnicí
a na hasnoucí západ pozírá
a pěstí hrozí směrem ke slunci.

220 Pak v zadumané lesy zavolá,
rva stařecké si vlasy :

»Leukothoe,
princezno moje, smává Klytie
a drahá moje milá manželko,
kde jste, kde jste?«

225 A nymfa Echo jen
se ozve v tichém lesa šumění
a opakuje slova zoufalá
šilence starce :

»Kde jste, kde jste, kde . . .«